

Dosarul nr. 5r-584/2025
(PIGD: 4-25065313-26-5r-12052025)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

11 decembrie 2025

orașul Drochia

Judecătoria Drochia, sediul Central

Instanța de judecată având în componența sa:

Președintele ședinței, judecător: Corina Tăbăcaru

Grefier: Ala Bejanu

Cu participarea

Contestatarei – Bețivu Ada

În lipsa

Agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Dondușeni – Cătălin Gulceac

A examinat în ședință de judecată publică, în procedura de examinare a contestațiilor în conformitate cu art. 448 Cod Contravențional contestația înaintată de contestatară Bețivu Ada împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria și nr. MAI06 359774 din 14 aprilie 2025 și a deciziei de sancționare din 14 aprilie 2025 în temeiul căreia Bețivu Ada a fost sancționată pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 47¹ alin. (1) Cod Contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 750 unități convenționale, și –

Termenul de judecare a contestației în temeiul art. 454 Cod Contravențional: 12 mai 2025 – 11 decembrie 2025

c o n s t a t ā:

I. Partea descriptivă

La data de 14 aprilie 2025, orele 09:45, agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Dondușeni, Cătălin Gulceac a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție cu seria și nr. MAI06 359774 din 14 aprilie 2025 în privința lui Bețivu Ada, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 47¹ alin. (1) Cod Contravențional, potrivit căruia, în toamna anului 2024, contravenienta Bețivu Ada prin intermediul aplicației „PSB” și numărul de telefon *****a acceptat și a primit surse bănești în scopul executării sau neexecutării unor drepturi electorale.

II. Contestația înaintată în temeiul art. 448 Cod Contravențional

La data de 05 mai 2025 contestatarul Bețivu Ada a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria și nr. MAI06 359774 din 14 aprilie 2025 și a deciziei de sancționare din 14 aprilie 2025.

În motivarea contestației a invocat că, în fapt, la data de 14 aprilie 2025, în localitatea satului Brăicău, raionul Dondușeni, agentul constatator ar fi stabilit precum că, ar fi implicat în contravenția de corupere electorală pasivă, în calitate de alegător, pentru a participa la referendumul constituțional și alegerile prezidențiale din 20.10.2024. Se invocă faptul precum că ar fi acceptat o sumă de bani prin intermediul aplicației bancare PSB pentru a exercita votul în anume fel, în favoarea unui bloc politic.

Pentru aceste presupuse fapte i s-a aplicat o sancțiune cu amendă semnificativă.

Nu este de acord cu procesul-verbal și decizia de sancționare, considerând că a fost adoptată contrar prevederilor legale și în contradicție totală cu circumstanțele de fapt.

Menționează faptul că, tot procesul a derulat în regim de urgență maximă, iar agentul constatator nu a constatat de fapt și de jure vinovăția sa, nu a explicat drepturile și obligațiile, nu a explicat dreptul ei la apărare și nu i-a asigurat acest drept, nu a explicat esența faptei imputate

și nu a prezentat nicio probă care ar confirma acest fapt, mai mult ca atât a ignorat indicarea în procesului-verbal cu privire la contravenție însăși fapta incriminată, limitându-se la copierea componenței contravenționale a art. 47¹ alin. (1) Cod Penal. A amenințat cu probleme și mai mari și dosare penale în caz de nesupunere. În tot procesul de constatare a acestei presupuse contravenții a fost supusă unui tratament umilitor și degradant, fapt care a afectat-o pe ea și pe întreaga familie.

Conform art. 425 Cod contravențional, probele sunt elemente de fapt, dobîndite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justă soluționare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție, procesul-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor, procesul-verbal de percheziție, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicațiile persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, declarațiile victimei, ale martorilor, înscrисurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corporile delictive, obiectele și documentele ridicate, constatăriile tehnico-științifice și medico-legale, raportul de expertiză.

Această omisiune ridică dubii referitoare la respectarea în speță a prevederilor art.425 și 442 alin. (1) CC, ori în situația respectivă este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul-verbal contravențional.

Menționează că, omisiunea enunțată, de rând cu celelalte enunțate, apreciate în ansamblul lor au fost în măsură să afecteze echitatea procedurii în cauza dată.

Procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă un act probator al unei contravenții și trebuie să conțină mențiunile prevăzute la art. 443 Cod Contravențional. Lipsa elementelor care trebuie să figureze în procesul-verbal atrage nulitatea acestuia.

Elementele de bază ale procesului-verbal lipsesc, or, la caz, acestea sunt generice: locul și timpul săvârșirii faptei contravenționale, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție, semnăturii agentului constatator.

Agentul constatator nu a indicat exact locul și timpul sau perioada comiterii faptei contravenționale.

Omisuniile respective, aşa cum vor fi elucidate în alineatele ce succed, au afectat în mod esențial modul în care în prezenta speță agenții statului au înțeles să răstoarne prezumția de nevinovăție, ceea ce potrivit art. 445 alin. (2) Cod Contravențional determină nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator.

Menționează că, agentul constatator, care potrivit dispozițiilor legale enunțate era obligat să desfășoare toate acțiunile pentru constatarea faptei contravenționale, întocmind în acest sens un proces-verbal cu privire la contravenție, în care trebuia să individualizeze inclusiv fapta și făptuitorul și pedeapsa, s-a limitat doar la o întocmire formală a procesului-verbal cu emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale.

Agentul constatator nu a examinat obiectiv materialul contravențional și nu a elucidat toate aspectele speței și acumulat probe, care ar fi demonstrat vinovăția contravenientului.

Potrivit procesului-verbal și deciziei de sanctiōnare ar fi „pretins, acceptat sau primit, personal sau prin mijlocitor, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, care nu s-au cuvenit, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului

electoral și referendumului republican constituțional din toamna anului 2024”, aceste concluzii sunt false și abuzive.

Nu există nicio probă, cel puțin care să fie prezentată în confirmarea celor imputate, nu este menționat când și de cine s-au pretins, acceptat sau primit serviciile, privilegiile sau avantaje sub orice formă de la cine și în favoarea cui.

Nu este probată legătura cauzală între o aplicație bancară, un mesaj de la o aplicație bancară și alegerile din toamna anului 2024. Nu este probată participarea sa la alegeri din interes material.

Prin urmare, fapta incriminată este bazată doar pe niște presupuneri subiective generice personale ale agentului constatator.

La decizia de sancționare nu a fost anexat niciun material probator care ar demonstra componența contravenției de la art. 47¹ Cod contravențional.

Agentul de constatare a admis un grav abuz în acest sens, aplicând o sancțiune pentru o faptă care nu constituie element constitutiv al contravenției.

Astfel, s-a solicitat admiterea contestației, anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 14 aprilie 2025, cu încetarea procesului contravențional în legătură cu lipsa faptei contravenționale.

III. Termenul de înaintare a contestației

În temeiul art. 448 alin. (1) Cod Contravențional, (1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art.447¹ alin.(8).

În conformitate cu art. 448 alin. (2)-(4) Cod Contravențional, (2) În cazul omiterii termenului prevăzut la alin.(1) din motive întemeiate, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii sau a perceperei despăgubirii materiale, persoana față de care a fost emisă decizia poate fi repusă în termen, la cerere, de către instanța de judecată competentă să examineze contestația. (3) Persoana față de care a fost emisă decizia și care a lipsit atât la examinarea cauzei, cît și la pronunțarea deciziei și nu a fost informată despre decizia emisă poate contesta decizia agentului constatator și peste termen, dar nu mai tîrziu de 15 zile de la data începerii executării sancțiunii contravenționale sau a perceperei despăgubirii materiale. (4) Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenței teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

Instanța de judecată reține că, procesul-verbal cu privire la contravenție cu seria și nr. MAI06 359774 din 14 aprilie 2025 a fost întocmit în absența contestatarului.

În acest context, instanța de judecată reieșind din faptul că, din materialele cauzei contravenționale rezultă faptul că, contestatară a făcut cunoștință cu procesul-verbal cu privire la contravenție la dat de 29 aprilie 2025, fapt adeverit prin avizul de recepție (*f.d. 100*), iar contestația a fost depusă la date de 05 mai 2025, instanța de judecată reține că, contestația a fost depusă în termen de 15 zile de la data aducerii la cunoștință a procesului-verbal cu privire la contravenție.

IV. Cercetarea judecătorească desfășurată în conformitate cu art. 448 și 457 Cod Contravențional

În cadrul ședinței de judecată, contestatara Bețivu Ada a susținut contestația înaintată în baza temeiurilor de fapt și de drept și a solicitat admiterea acesteia.

Agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Dondușeni, fiind citat legal despre locul, data și ora examinării cauzei contravenționale, nu s-a prezentat la ședința de judecată, iar în conformitate cu art. 455 alin. (2) Cod Contravențional s-a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

V. Aprecierea instanței de judecată

Studiind materialele cauzei contravenționale, pe principii de nemijlocire și contradictorialitate în proces, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admit contestația înaintată de contestatarul Bețivu Ada împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria și nr. MAI06 359774 din 14 aprilie 2025 și a deciziei de sancționare din 14 aprilie 2025, partial, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 7 Cod Contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Totodată, potrivit prevederilor art. 381 alin. (4) Cod Contravențional, (4) Autoritatea competență să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât și cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum și circumstanțele atenuante sau agravante.

În baza art. 440 alin. (1) Cod Contravențional, (1) Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheierea deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimis, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

VI. Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, în contextul aprecierii argumentelor invocate de contestatarul Bețivu Ada, instanța de judecată notează că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrata expres în art. 5 și 7 din Codul Contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 Cod Contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 Cod Contravențional.

Instanța de judecată reține că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost încheiat în absența contravenientului, astfel după cum rezultă din conținutul pct. 14.

Astfel, cu referire la obiecțiile contestatarului referitor la faptul că, agentul constatator a examinat procesul în lipsa sa, nu i-au fost explicate drepturile și obligațiile, nu a asigurat dreptul la apărare, nu a explicitat esența faptei imputate instanța de judecată apreciază că, acestea nu atrag

nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, or, contestatarul a recepționat o copie a procesului-verbal cu privire la contravenție, unde pe verso actului sunt inserate drepturile și obligațiile, totodată, la rubrica nr. 19 a semnat că i s-a adus la cunoștință drepturile și obligațiile prevăzute de art. art. 34, 378, 384, 387 și 448 Cod Contraventional.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată constată că, acesta a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente și cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 443 Cod Contraventional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu și în consecință, instanța de judecată constată că forța probantă a actului contestat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Totodată, instanța de judecată reține că, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contraventională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite.

În concluzie, instanța de judecată atestă că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit de către agentul constatator în prezența contestatarului, astfel neconsemnarea în proces a unor date irelevante conform art. 443 Cod Contraventional care nu creează incertitudini și în privința cărora nu există obiecții, nu poate afecta esențial fondul cauzei în această situație, or, contestatarului nu i-a fost adusă o atingere directă și gravă drepturilor sale și garanțiilor stipulate în art. 384 alin. (2) Cod Contraventional, inclusiv la administrarea probelor, să înainteze obiecții, cereri, demersuri, să ia cunoștință de procesul-verbal încheiat de agentul constatator, să ceară completarea lui cu circumstanțele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate, iar în acest mod, instanța de judecată apreciază neajunsurile admise de agentul constatator ca fiind irelevante în raport cu fondul cauzei și respinge obiecțiile contestatarului la aceste aspecte, ca fiind neîntemeiate.

VII. Sub aspectul temeinicieei procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma criticiilor invocate de contestatarul Bețivu Ada, instanța de judecată a stabilit că, din cele invocate de contestatar, ultimul invocă temeuri de nulitate a procesului-verbal cu privire la contravenție sau a deciziei de sancționare, dar și consideră în aspect substanțial că, nu este vinovată în comiterea faptei imputate, după cum a iterat inclusiv în actul contestat că nu este de acord cu învinuirile aduse.

În acest context, instanța de judecată notează că, dreptul unei persoane de a fi prezumată nevinovată și de a solicita acuzării să dovedească faptele ce i se impută, rezultă cert din art. 375 alin. (1) Cod Contraventional, potrivit căruia, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atât timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contraventional.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod Contraventional, (1) Constatarea faptei contraventionale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contraventionale sau de trimitere, a dosarului,

după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Potrivit art. 442 alin. (1) Cod Contravențional, (1) Procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

În această ordine de idei și din interpretarea art. 425 alin. (2) și art. 442 alin. (1) Cod Contravențional, rezultă că, procesul-verbal cu privire la contravenție seria MAI06 359774 din 14 aprilie 2025 face dovada cu privire la încadrarea în drept și situația faptică stabilită de agentul constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

VIII. Instanța de judecată atestă că, acțiunile contestatarului Bețivu Ada au fost încadrate în conformitate cu art. 47¹ alin. (1) Cod Contravențional, respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție și în corespondere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) Cod Contravențional, instanța de judecată reține că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional, și anume:

-procesul-verbal cu privire la contravenție cu Seria și nr. MAI06 359774 din 14 aprilie 2025 potrivit căruia în toamna anului 2024, contravenienta Bețivu Ada prin intermediul aplicației „PSB” și numărul de telefon *****a acceptat și a primit surse bănești în scopul executării sau neexecutării unor drepturi electorale.

-raportul privind înregistrarea contravenției din 09 aprilie 2025 prin care s-a constatat săvârșirea faptei contravenționale manifestate prin faptul că, în toamna anului 2024 mai multe persoane din raionul Dondușeni au fost implicate în fapte de pretindere, acceptare, primire, personal sau prin mijlocitor de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau a avantajelor sub orice formă care nu i se cuvin în scopul exercitării sau neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral, referendumului republican. La raport se anexează materialul înregistrat în REI -2 Nr. 20251100883 din 08.04.2025 de comun cu materialele de probă pe cazul dat;

-scrisoarea din 07 aprilie 2025 prin care a fost informat șeful Inspectoratului de Poliție Dondușeni despre faptul că, în conformitate cu prevederile art. 374 alin. (2¹) Cod Contravențional a fost inițiat proces contravențional nr. RAP01433516 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în fapte de pretindere, acceptare sau primire, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul scrutinului electoral și Referendumului republican constituțional din toamna anului 2024. Potrivit prevederilor art. 393 alin. (2) Cod Contravențional, cauzele contravenționale aflate în competența autorităților prevăzute la alin. (1) se soluționează de către autoritatea competentă în a cărei rază teritorială a fost săvârșită contravenția. Urmare, în temeiul normelor prenotate se remit materialele și probele acumulate pentru examinare conform competenței, prin prisma prevederilor art. 47¹ alin. (1) Cod Contravențional;

-copia raportului de analiză informațional criminală efectuat în temeiul cauzei penale nr. 2023970322 conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 181³ și art. 243 alin. (3), lit. a), b) Cod Penal;

-extras din fișierele Excel potrivit căruia pe numărul de telefon 067379444, identificat după Bețivu Ada au parvenit de la destinatarul „PSB” – 5 mesaje în perioada 09 octombrie 2024 – 17 octombrie 2024;

IX. Instanța de judecată apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenție nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă.

Or, forța probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriu (*cauza Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 7 septembrie 1999*).

În această ordine de idei, instanța de judecată apreciază că, agentul constatator a făcut dovedă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar, apreciate de instanța de judecată, iar instanța reține că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție este temeinică.

Tot în acest sens, instanța de judecată reține că, *potrivit pct. 310-318 din Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 21 ianuarie 2025 de inadmisibilitate privind exceptiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47¹ din Codul contraventional*, Curtea Constituțională statuează: „310. Referitor la sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul 47¹ alin.(1) descrie doar fapta, nu și urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenția în discuție este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție. 311. Din aceste considerente, Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin.(3) și 23 alin.(2) din Constituție, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări. 312. Referitor la critica de neconstituționalitate a limitelor amenzii prevăzute la articolul 47¹ alin.(1) din Codul contraventional, în jurisprudență sa, Curtea a notat că articolul 20 din Constituție devine incident atunci când este afectat principiul individualizării sancțiunii. Legislatorul nu poate reglementa o sancțiune astfel încât să lipsească instanța de judecată de posibilitatea de a o individualiza în mod efectiv și rezonabil. Limitarea rolului instanței de judecată lipsește de substanță garanțiile dreptului la un proces echitabil, consacrat de articolele 20 din Constituție și 6 din Convenția Europeană (a se vedea HCC nr.18 din 30 iunie 2020, § 40, § 109). 313. Curtea notează că fapta de corupere electorală pasivă prevăzută la articolul 47¹ alin.(1) din Codul contraventional se sancționează cu amendă în mărime de la 500 la 750 de unități convenționale. 314. În acest caz, Curtea observă că diferența dintre limita minimă și cea maximă este de 250 unități convenționale. Astfel, Curtea reține că există o diferență suficientă între limita minimă și limita maximă a sancțiunii, care îi permite agentului constatator și instanței de judecată să individualizeze amendă în funcție de circumstanțele precise ale faptei comise (a se vedea, *a contrario*, HCC nr.18 din 30 iunie 2020). Mai mult, diferențele dintre limitele sancțiunii contraventionale în discuție sunt comparabile cu diferențele dintre limitele sancțiunilor pentru comiterea altor contravenții stabilite de legislator. Acestea nu restrâng competența instanței de judecată de a exercita un control de jurisdicție deplină în privința individualizării și aprecierii proporționalității sancțiunii prin raportare la circumstanțele cazului și nu contravin articolului 20 din Constituție. 315. Referitor la incidența articolului 46 din Constituție, autorii exceptiilor au afirmat că amenda prevăzută de articolul 47¹ alin.(1) din Codul contraventional este una excesivă și nu este proporțională cu gravitatea faptei comise, în comparație cu alte încălcări din domeniul dreptului electoral. 316. Cu privire la amenzi, Curtea Europeană a menționat că acestea trebuie considerate imixtuni în dreptul de proprietate al contravenientului, pentru că lipsesc persoana vizată de o parte din patrimoniul său, *i.e.* de suma de bani pe care trebuie să o plătească (a se vedea *Mamidakis v. Grecia*, 11 ianuarie 2007, § 44; *S.C. Complex Herta Import Export S.R.L.*

Lipova v. România, 18 iunie 2013, § 31). 317. Curtea notează că votul secret și liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere și democratice și al dreptului de vot. Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice și prințul vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative și fraudează competiția bazată pe idei și pe programe politice desfășurată între partidele politice și între candidați (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102). 318. Astfel, sancționarea coruperii alegătorilor urmărește scopul asigurării integrității și caracterului democratic al proceselor electorale prin exercitarea necondiționată a drepturilor electorale. Prin urmare, politica penală a Parlamentului urmărește să descurajeze actele de corupție electorală, inclusiv prin stabilirea unui sistem efectiv de sancțiuni”.

X. Astfel, instanța de judecată statuează în afara oricărora dubii că, într-adevăr fapta incriminată a avut loc, cu vinovătie, chiar dacă ultima invocă lipsa faptei contravenției și nu infirmă de altfel faptele incriminate, instanța de judecată remarcă că, argumentele contestatarei nu sunt însotite de circumstanțe obiective intemeiate sau alte probe relevante în acest sens, ci doar cu o referință abstractă la administrarea neficientă a probelor în acuzarea sa.

Evaluarea judiciară a legalității și temeiniciei procesului-verbal de constatare a contravenției presupune, în mod necesar, coroborarea probatorului administrat cu exigențele de legalitate formală și substanțială, în lumina unui standard de analiză propriu materiei contravenționale, distinct de rigorile procesului penal.

În spate, instanța de judecată constată că, ansamblul probelor administrate (conform scrisorii din 07 aprilie 2025 a Inspectoratului General al Poliției) – încheierile și mandatele judecătorești emise de Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, ordonanțele procurorului privind autorizarea unor măsuri speciale de investigație (MSI), ordonanțele procurorului cu privire la aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigații, precum și extrasele din raportul de analiză informațional-criminală – configuraază o imagine probatorie unitară, care susține, dincolo de dubii rezonabile în sfera contravențională, existența faptei și vinovăția subiectului sancțiunii.

În continuare, instanța de judecată apreciază că, înscrisurile administrate relevă în mod coerent faptul că, pe numărul de telefon identificat după Betișu Ada au parvenit de la destinatarul „PSB” – 5 mesaje în perioada 09 octombrie 2024 – 17 octombrie 2024, provenind de la aplicația bancară „PSB” – asociată Băncii Comerciale „Promsveazibank” din Federația Rusă, entitate menționată în cauze penale conexe pentru implicarea în mecanisme de finanțare electorală ilicită.

Tot în acest context, instanța de judecată relevă că, fapta contravențională a fost materializată după intrarea în vigoare a Legii nr. 230 din 31.07.2024 (în vigoare 15.08.2024) „pentru modificarea unor acte normative” prin care Codul Contravențional a fost completat cu articolul 47¹ Cod Contravențional, fiind sancționabile contravențional actele ilicite de corupere electorală pasivă, așa cum, mesajele au parvenit în perioada 09 octombrie 2024 – 17 octombrie 2024.

În continuare, instanța de judecată apreciază că, probele sunt derivate din autorizații judiciare valide privind măsurii speciale de investigație (MSI) - inclusiv colectarea de date electronice, dispuse în cadrul unei cauze penale cu relevanță sistemică.

Instanța de judecată atestă că, acestea au fost autorizate de judecătorul de instrucție, executate de organul de urmărire penală în condiții de legalitate, documentate prin încheieri și ordonațe și puse la dispoziția instanței de judecată în condiții de contradictorialitate.

Cu referire la alegațiile părții apărării potrivit căreia, nu este probat faptul dacă acești bani au ajuns anume la contestatar și că au fost ridicăți, instanța de judecată le apreciază critic, or, aceste alegații sunt contrazise prin însăși declarațiile contravenientului, mai mult ca atât, pentru realizarea laturii obiective a contravenției de corupere electorală pasivă este suficientă săvârșirea uneia din acțiunile alternative prevăzute la art. 47¹ alin. (1) Cod Contravențional, or, componenta contravenției este formală, pentru realizarea laturii obiective fiind suficientă întrunirea unei singure modalități normative reglementate la norma de incriminare.

Tot în acest sens, instanța de judecată a reținut prevederile pct. 310 din Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 21 ianuarie 2025, care a statuat că „*contravenția în discuție este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție. 311. Din aceste considerente, Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în corroborare cu articolele 1 alin.(3) și 23 alin.(2) din Constituție, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări*”.

Critic se apreciază și alegațiile părții apărării potrivit căreia nu este probată legătura cauzală între aplicația bancară, un mesaj de la aplicația bancară și alegerile electorale sau nu a fost răsturnată ipoteza unei simple donații sau a unui simplu transfer bancar, or, din conținutul raportului de analiză informațional-criminală rezultă că, în urma efectuării acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor speciale de investigație efectuate pe cauza penală s-a stabilit că, prin intermediul SIM +74992712173 (Federatia Rusă) ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank din Federatia Rusă și al aplicației mobile cu identificatorul „PSB” și „ПСБ” (Federatia Rusă) ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank din Federatia Rusă, precum și alte numere SIM, au fost și/sau sunt contactați mai mulți cetățeni ai Republicii Moldova, care sunt achitați în condiții de confidențialitate pentru diferite acțiuni întreprinse, corupere electorală, inclusiv pentru remunerarea reprezentanților formațiunii partidului politic „Şansa” și/sau acesta numitului bloc politic „Pobeda”.

Tot potrivit raportului de analiză informațional-criminală rezultă că, la 21 octombrie 2024 de către judecătorul de instrucție în Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, prin încheierea și mandatul judecătoresc nr. 13-7920/2024 din 21.10.2024 a fost autorizată măsura specială de investigații prevăzută de art. 138⁴ Cod de Procedură Penală: „Colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice” a conexiunilor aplicației mobile cu identificatorul „PSB” și/sau „ПСБ” (Federatia Rusă) ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank (ПСБ Promsvyazibank) din Federatia Rusă către și/sau cu abonații operatorilor de telefonie mobilă din Republica Moldova. Iar, la data de 19.11.2024 a fost autorizată măsura specială de investigații prevăzută de art. 138⁶ Cod procedură penală: „Identificarea abonatului sau a utilizatorului unei rețele de comunicații electronice” în privința numerelor SIM unice, deservite de operatorii de telefonie mobilă din Republica Moldova.

În argumentarea poziției procesuale, contestatarul a invocat, în mod generic, o serie de deficiențe procedurale și pretinse încălcări ale drepturilor fundamentale care, în viziunea sa, ar vicia întregul proces contravențional și ar impune anularea actelor emise de autoritățile competente.

Tot în acest sens, instanța de judecată apreciază critic alegațiile contestării potrivit căreia, nu este clar conținutul mesajelor parvenite pe numărul de telefon al contravenientului, or, acestea nu constituie temei de încetare a procesului contravențional pe temeiul lipsei faptei contravenționale, deoarece din conținutul materialelor cauzei s-a desprins faptul că, prin

intermediul SIM +74992712173 (Federația Rusă) ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank din Federația Rusă și al aplicației mobile cu identificatorul „PSB” și „ПСБ” (Federația Rusă) ce aparține Băncii Comerciale Promsvyazibank din Federația Rusă, precum și alte numere SIM, au fost și/sau sunt contactați mai mulți cetăteni ai Republicii Moldova, care sunt achitați în condiții de confidențialitate pentru diferite acțiuni întreprinse, corupere electorală, inclusiv pentru remunerarea reprezentanților formațiunii partidului politic „Șansa” și/sau acesta numitului bloc politic „Pobeda”.

Din materialele anexate rezultă că, pe numărul de telefon identificat după Befiu Ada au parvenit de la destinatarul „PSB” – 5 mesaje în perioada 09 octombrie 2024 – 17 octombrie 2024, provenind de la aplicația bancară „PSB” – asociată Băncii Comerciale „Promsvyazibank” din Federația Rusă, entitate menționată în cauze penale conexe pentru implicarea în mecanisme de finanțare electorală ilicită.

În conformitate cu art. 384 alin. (2) Cod Contravențional, persoana în privința căreia s-a pornit procedura contravențională beneficiază de o serie de drepturi procesuale, inclusiv: de a fi informată despre învinuirea adusă, de a avea acces la dosar, de a beneficia de interpret/traducător, de a contesta actele, precum și de a fi asistată de apărător. Obligația autorităților este de a asigura efectiv exercitarea acestor drepturi, în mod concret și nu formal.

Cu toate acestea, invocarea generică a unei încălcări nu echivalează cu dovedirea existenței acesteia.

Or, contestatarul nu a făcut dovada că a fost împiedicat obiectiv să participe la examinarea cauzei sau că a formulat, în timp util, solicitări privind asistența unui apărător, consultarea dosarului sau explicarea faptei imputate.

În concluzie, afirmațiile contestatarului necesită o abordare echilibrată și nuanțată: respectarea drepturilor procesuale trebuie garantată în mod efectiv, însă contestarea procedurii contravenționale nu poate fi fundamentată doar pe declarații nedovedite, ci presupune identificarea unor vicii procedurale concrete, dublate de probe care să susțină realitatea încălcărilor invocate.

În lipsa acestora, instanța de judecată nu poate reține existența unor limitări a drepturilor și intereselor contestatarei la constatarea faptei contravenționale.

XI. În aceste condiții, instanța de judecată apreciază drept neîntemeiată poziția contestatarei, chiar dacă se invocă faptul nerecunoașterii vinovăției, iar argumentele aduse în contestație instanța de judecată le apreciază drept declarative și formale, fără relevarea unor obiecții pertinente la probatoriu acumulat de agentul constatator.

Respectiv, faptele ilicite vizate în speță sunt imputabile anume contestatarei, fapt pentru care instanța de judecată a apreciat argumentele ultimului drept o încercare de exonerare de la răspunderea contravențională ce-i revine în speță și concomitent, prin prisma celor enunțate, instanța de judecată va respinge obiecțiile sale, care sunt combătute prin probele acumulate în procesul contravențional și care demonstrează indubitatibil vinovăția acesteia.

Instanța de judecată consideră oportun de a preciza că, prezumțiile bazate pe fapte sau legi operează în toate sistemele de drept și nu sunt interzise de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în măsură în care statul respectă limite rezonabile, având în vedere importanța scopului urmărit, dar și respectarea dreptului la apărare, care la caz nu au fost încălcate de către reprezentantul autorității constatatoare.

Pe lângă acestea, instanța de judecată apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenție cu seria și nr. MAI06 359774 din 14 aprilie 2025 nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, care fiind corroborat cu probele

acumulate, în ansamblu se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea cu vinovăție a contravenției imputate contestatarei.

Prin urmare, faptele contestatarei au fost calificate corect și intrunesc elementele constitutive ale contravenției prevăzute în art. 47¹ alin. (1) Cod Contravențional.

De asemenea, instanța de judecată nu a determinat nici alte circumstanțe prevăzute în art. 441 Cod Contravențional, care ar înlătura răspunderea contravențională.

În contextul circumstanțelor stabilite supra, instanța de judecată a constatat că agentul constatator a examinat cauza sub toate aspectele și just a ajuns la concluzia în ceea ce privește vinovăția contestatarei în comiterea contravenției incriminate, care a fost integral dovedită prin probele pertinente și concludente acumulate de către agentul constatator și cercetate în cadrul ședinței de judecată, iar contestatarul nu a prezentat instanței de judecată careva probe pertinente și concludente, în corespundere cu principiul contradictorialității, în combaterea celor constatate de către agentul constatator, de aceea faptele constatate de către agentul constatator se apreciază ca fiind veridice, reflectând evenimentele ce au avut loc în realitate.

XII. Cu referire la decizia de sancționare din 14 aprilie 2025, parte componentă a procesului-verbal cu privire la contravenție Seria și nr. MAI06 359774 din 14 aprilie 2025, instanța de judecată reține că, legea contravențională reglementează sancțiunea pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 47¹ alin. (1) Cod Contravențional sub formă de „amendă de la 500 la 750 de unități conventionale”.

Instanța de judecată atestă că, agentul constatator a aplicat limita maximă a sanctiunii reglementată la art. 47¹ alin. (1) Cod Contravențional, și anume sub formă de amendă în mărime de 750 unități conventionale, ceea ce constituie suma de 37 500 lei.

În temeiul art. 2 Cod Contravențional, scopul legii contravenționale constă în apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege, în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

În conformitate cu art. 9 alin. (1) Cod Contravențional, la aplicarea legii contravenționale se ține cont de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de persoana făptuitorului și de circumstanțele atenuante ori agravante.

Potrivit art. 41 alin. (1)-(2) Cod Contravențional, (1) Sancțiunea contravențională se aplică în funcție de caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției, de caracteristica persoanei și de circumstanțele atenuante și agravante. (2) Față de persoana a cărei vinovăție este dovedită se aplică o sancțiune echitabilă, în limitele și în conformitate cu dispozițiile prezentului cod.

La stabilirea categoriei sanctiunii care urmează să i se aplice făptuitorului, urmează a se ține cont de caracterul contravenției, de persoana vinovată, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea contravențională, precum și de faptul că pedeapsa contravențională este o măsură de constrângere statală, un mijloc de corectare și de reeducare a contravenientului în numele legii, persoanelor care au săvârșit contravenții, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Mai mult, pedeapsa are drept scop restabilirea echitației sociale, corectarea făptuitorului, precum și prevenirea săvârșirii de noi fapte contravenționale atât de către contravenienți, cât și de către alte persoane.

În conformitate cu art. 44¹ alin. (1) Cod Contravențional, (1) Înțînd cont de circumstanțele excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul contravenientului în săvârșirea contravenției, de personalitatea contravenientului, de comportarea

lui în timpul și după consumarea contravenției, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, precum și de contribuirea activă a participantului unei contravenții săvîrșite în grup la descoperirea acesteia, agentul constatator, după caz, procurorul, instanța de judecată sau comisia administrativă poate aplica o sancțiune sub limita minimă, prevăzută de partea specială a cărții întâi pentru contravenția respectivă.

Potrivit art. 34 alin. (1), (2) Cod Contraventional, (1) Amenda este o sancțiune pecuniară, care se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de prezentul cod. Amenda se stabilește în unități convenționale. O unitate convențională este egală cu 50 de lei. (2) Amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 1500 de unități convenționale, iar persoanelor cu funcție de răspundere – de la 10 la 1500 de unități convenționale.

În această ordine de idei, instanța de judecată analizând gradul de pericol social concret al faptei ilicite săvârșite, personalitatea contestatarului consideră că, sancțiunea amenzii aplicată la limita maximă nu este justificată și se apreciază ca fiind prea aspră, or, instanța de judecată nu a stabilit la materialele cauzei circumstanțe ce ar caracteriza din punct de vedere negativ personalitatea contravenientului sau date despre atragerea anterioară a acestuia la răspundere contraventională/penală.

Tot în acest sens, instanța de judecată reține și pct. 313 și 314 din Decizia Curții Constituționale nr. 1 din 21 ianuarie 2025, care a statuat că, „*fapta de corupere electorală pasivă prevăzută la articolul 47¹ alin.(1) din Codul contraventional se sancționează cu amendă în mărime de la 500 la 750 de unități convenționale. 314. În acest caz, Curtea observă că diferența dintre limita minimă și cea maximă este de 250 unități convenționale. Astfel, Curtea reține că există o diferență suficientă între limita minimă și limita maximă a sancțiunii, care îi permite agentului constatator și instanței de judecată să individualizeze amenda în funcție de circumstanțele precise ale faptei comise* (a se vedea, a contrario, HCC nr.18 din 30 iunie 2020). Mai mult, diferențele dintre limitele sancțiunii contraventionale în discuție sunt comparabile cu diferențele dintre limitele sancțiunilor pentru comiterea altor contravenții stabilite de legislator. *Acestea nu restrâng competența instanței de judecată de a exercita un control de jurisdicție deplină în privința individualizării și aprecierii proporționalității sancțiunii prin raportare la circumstanțele cazului și nu contravin articolului 20 din Constituție*”.

Astfel, instanța de judecată luând în considerare circumstanțele excepționale ce țin de situația familială și finanțieră a contravenientei, dânsa are 70 ani și este pensionară, este încadrată în gradul III de validate, fapt confirmat prin certificatul Seria EM, nr. 313949, consideră echitabil de a-i aplica contravenientei pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 47¹ alin. (1) Cod Contraventional, cu aplicarea art. 44¹ alin. (1) Cod Contraventional sancțiunea sub formă de amendă sub limita minimă prevăzută de lege pentru contravenția sus-indicată, în mărime de 20 (douăzeci) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 1 000 (una mie) lei.

În conformitate cu art. 34 alin. (3) Cod contraventional, contravenientul este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contraventionale.

Instanța de judecată reiterează că, executarea sancțiunii nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Sancțiunea aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și sancțiunii contraventionale.

XIII. În conformitate cu prevederile art. art. 395 alin. (1), pct. 2), 448, 460 și 462 Cod Contraventional al RM, instanța de judecată, -

h o t ā r ā § t e:

Contestația înaintată de contestatară Bețivu Ada împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria și nr. MAI06 359774 din 14 aprilie 2025 și a deciziei de sancționare din 14 aprilie 2025 în temeiul căreia Bețivu Ada a fost sancționată pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 47¹ alin. (1) Cod Contravențional, fiindu-i aplicată sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 750 unități convenționale, *se admite parțial*.

Se modifică decizia de sancționare contravențională parte componentă a procesului-verbal cu privire la contravenție cu Seria și Nr. MAI06 359774 din 14 aprilie 2025, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Dondușeni, după cum urmează:

Contravenientei Bețivu Ada pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 47¹ alin. (1) Cod Contravențional al RM cu aplicarea art. 44¹ alin. (1) Cod Contravențional al RM i se stabilește sancțiunea sub formă de amendă în mărime de 20 (douăzeci) unități convenționale, ceea ce constituie suma de 1 000 (una mie) lei.

Se explică contravenientei Bețivu Ada că, în conformitate cu art. 34 alin. (3) Cod Contravențional al RM este în drept să achite jumătate din amendă stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

În rest, procesul-verbal cu privire la contravenție seria și nr. MAI06 359774 din 14 aprilie 2025, se menține.

Hotărârea este susceptibilă recursului la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Drochia, sediul Central.

Președintele ședinței,

Judecător:

/semnătura/

Corina Tăbăcaru

„Copia corespunde originalului”

Judecător:

Corina Tăbăcaru